

EXPUNERE DE MOTIVE

Finanțarea agriculturii, în perioada de tranziție în condițiile existenței unui grad scăzut de capitalizare a fermierilor, s-a realizat din credite bancare și comerciale acordate de finanțatori.

Volumul creditelor acordate de băncile comerciale agriculturii, silviculturii și pisciculturii, așa după cum rezultă din raportările statistice ale Băncii Naționale Române, reprezintă sub 3% din volumul creditelor acordate sectorului neguvernamental din economie.

Principalele cauze care limitează accesul la credite bancare al producătorilor agricoli sunt:

- Creditarea agriculturii în condițiile generale de creditare fără a se avea în vedere specificul producției agricole care nu permite rambursarea creditelor și plata dobânzilor decât după recoltarea și valorificarea producției agricole;

- Lipsa surselor de finanțare care să permită creditarea investițiilor din agricultură, cu perioadă de grație și grafice de rambursare adaptate cerințelor specifice sectorului, de până la 10 ani;

- Dobânzile percepute de băncile comerciale sunt încă mari pentru agenții economici din agricultură;

- Fermierii mici și mijlocii au o experiență financiară și bancară redusă și întâmpină dificultăți în elaborarea unui plan de afaceri. În plus, ei nu sunt motivați de instituțiile de credit, nu cunosc cerințele bancare și ca urmare, nu derulează încasările și plățile prin conturi bancare, ceea ce dă naștere la neîncredere și utilizare sub posibilități a serviciilor bancare;

- Garanțiile solicitate de instituțiile de credit reprezintă una din cele mai dificile probleme, cu care se confruntă producătorii agricoli. Incertitudinile privind cantitatea și calitatea producției, lipsa contractelor de vânzare cu prețuri stabilite, imposibilitatea de a garanta creditele cu terenurile agricole, precum și dificultatea valorificării garanțiilor fac dificilă îndeplinirea condițiilor solicitate de băncile comerciale privind garanțiile chiar și în condițiile garantării parțiale a creditelor de către FGCR;

- Executarea greoaie a garanțiilor face ca normele bancare să cuprindă proceduri de creditare complicate și în mod deosebit duce la creșterea dobânzilor bancare.

În aceste condiții, pentru a face atractiv sectorul agricol instituțiile de credit, pentru a elimina inconvenientele prezentate mai sus, și a crea premisele finanțării prin credite a investițiilor din agricultură în condițiile specifice acesteia, se propune înființarea "Fondului pentru creditarea investițiilor în agricultură."

În acest scop, s-a inițiat proiectul Legii creditului pentru investiții în agricultură.

Prin proiectul de lege se propune ca Fondul să se constituie din alocațiile aprobate prin bugetul de stat cu această destinație la dispoziția Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale și să se reconstituie din sumele rambursate și dobânzile plătite de instituțiile de credit.

Fondul va fi utilizat de Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale ca instrument de orientare a politicii agrare care va stimula transformarea gospodăriei țărănești în ferme agricole familiale cu caracter comercial.

Fondul va fi pus la dispoziția instituțiilor de credit de către Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, pe bază de licitație, în scopul acordării de credite beneficiarilor prevăzuți la art. 8 din lege, în condițiile normelor proprii de creditare și normelor metodologice de aplicare a acestei legi.

Obiectivele și domeniile creditate din Fond vor fi stabilite anual de Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale în funcție de sumele alocate cu această destinație prin buget și de prioritățile politicii agrare a Guvernului.

Se are în vedere ca termenele de rambursare a creditelor și de plată a dobânzilor aferente să se stabilească între împrumutat și creditor în funcție de destinația creditului și perioada de valorificare a producției obținute din investiția creditată în limita termenului maxim de acordare de 10 ani.

De asemenea, creditele acordate pot fi garantate de fondurile de garantare, precum și de către împrumutat prin: gaj fără deposedare pe animale, plantații viti-pomicole, mașini și utilaje agricole asigurate la societăți de asigurări, ipotecă asupra clădirilor și terenurilor agricole sau orice alte garanții agreeate de creditori.

Beneficiarii creditelor pentru investiții în agricultură și servicii conexe, care dezvoltă activități a căror indicatori de performanță tehnico-economică respectă prevederile din planul de afaceri, se propune să beneficieze de granturi de până la 20% din valoarea creditului, în condițiile propuse de Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale.

De asemenea, în scopul facilitării accesului la credite, se propune ca instituțiilor de credit să se plătească un comision de până la 3% din volumul creditelor acordate pentru a acoperi costul întocmirii documentației necesare pentru obținerea finanțării.

Sectoarele care vor fi creditate din Fond și plafonul maxim de credit acordat beneficiarilor de credit se propune a se stabili anual de Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale.

Prin proiectul de lege inițiat se urmărește:

- Facilitarea accesului la credite al producătorilor agricoli, creșterea volumului de credite acordat sectorului agricol și sectoarelor colaterale acestuia cât și accesul la fondurile alocate prin programe comunitare;
- Sprijinirea beneficiarilor de credit prin preluarea riscului de creditare de către fondurile de garantare;
- Oferta împrumutaților soluții alternative de garantare a creditelor;
- Susține politica agrară a Guvernului privind realizarea și consolidarea fermelor zootehnice și vegetale;
- Administrează transparent și în condiții de piață sumele acordate;
- Promovează schemele de microcreditare în rural;

- Promovează dezvoltarea sectorului privat și activitățile generatoare de profit în rural, dezvoltă spiritul antreprenorial și înregistrarea legală a afacerilor, contribuie la mărirea ratei de succes a afacerilor și a ritmului de dezvoltare a acestora;

- Furnizează informații și servicii de consultanță în finanțarea afacerilor viabile din rural.

În același timp, efortul bugetar rezultat din punerea în aplicare a prevederilor proiectului de lege, va fi compensat prin efectele favorabile rezultate din:

- Dezvoltarea industriei orizontale astfel încât să poată asigura realizarea obiectivelor de investiții creditate;

- Atragerea în circuitul bancar a surselor proprii ale împrumutaților în completarea creditului solicitat;

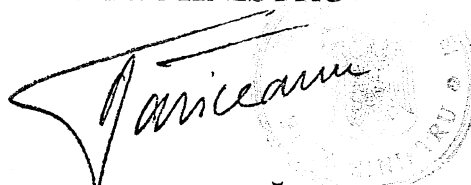
- Diminuarea șomajului și creșterea numărului de personal angajat cu efecte favorabile în principal în bugetul asigurărilor sociale;

- Creșterea volumului contribuțiilor la buget în etapa realizării investițiilor prin TVA, iar ulterior prin impozite, taxe și în mod deosebit, prin impozit pe profit;

- Diminuarea sărăciei în mediul rural.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul Legii creditului în agricultură, anexat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU